

Herziening van het procesrecht in zaken van personen- en familierecht

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 3 juni 1994

Met belangstelling heb ik kennis genomen van de vragen van de leden van de fractie van D66 en de leden van de SGP-fractie.

De leden van de D66-fractie wezen erop dat de procedures over gezag over en omgang met kinderen na echtscheiding nadelig voor de kinderen zijn, *aangezien de aard en duur van zulke procedures in strijd zijn met de belangen van het kind*. Zij vroegen om afschaffing in deze zaken van zowel de rapportage van de raad voor de kinderbescherming als het hoger beroep. Het betreft hier zaken die van wezenlijk belang zijn voor de relatie tussen ouder en kind. De rechter is bevoegd om in deze zaken het advies van de raad voor de kinderbescherming in te winnen, indien dit noodzakelijk is in het belang van het kind. De rechter is dus niet verplicht om advies in te winnen. In de praktijk betracht de rechter terughoudendheid bij het vragen van advies, omdat ook hij weet dat aard en duur van de advisering spanningen voor zowel de ouders als het kind met zich mee kunnen brengen. Het inwinnen van een advies zal bij voorbeeld nodig kunnen zijn, indien de ouders een tegengestelde visie op de zaak hebben. Ook dan is vereist dat het belang van het kind het inwinnen van het advies noodzakelijk maakt. Gelet op deze toetsing, die reeds is ingevoerd bij wet van 24 juni 1992, Stb. 343, is het doen vervallen van de mogelijkheid om een raadsrapportage in te winnen niet aangewezen.

Dezelfde reden als die hierboven is genoemd – namelijk dat omgang en gezag behoren tot zaken van wezenlijk belang tussen ouder en kind – kan worden aangevoerd ten gunste van handhaving van het hoger beroep. Een ouder die in het ongelijk wordt gesteld dient de mogelijkheid te worden geboden om de uitspraak te laten toetsen door een hogere rechter. Ook in het geval in hoger beroep de uitspraak in eerste instantie wordt bevestigd, heeft de ouder de zekerheid dat de zaak nogmaals aan een gedegen onderzoek is onderworpen.

De leden van de SGP-fractie stelden nadere beantwoording van een tweetal vragen die tijdens de mondelinge behandeling door de Tweede Kamer aan de orde zijn gesteld op prijs. Dit betreft ten eerste de onjuiste vermelding van het artikelnummer 797a in artikel 429d, vierde lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en ten tweede de argumentatie met betrekking tot het verplicht horen van minderjarigen van zestien jaar en ouder.

Voor wat het eerste punt betreft. In de tweede nota van verbetering (stuk nr. 17) is in artikel 429d, vierde lid het artikelnummer 797a vervangen door 856.

In kinderalimentatiezaken moeten minderjarigen van zestien jaar en ouder verplicht door de rechter worden gehoord, aangezien zij zelfstandig aanspraak kunnen maken op studiefinanciering, waarvan de hoogte mede afhankelijk is van de ouderbijdrage. In artikel 33 van de Wet op de studiefinanciering is bepaald dat een minderjarige die de leeftijd van zeventien jaren heeft bereikt, bekwaam is de rechtshandelingen te verrichten die noodzakelijk zijn om toekenning van studiefinanciering te verkrijgen. Om de aanspraken op zijn zeventiende verjaardag geldend te kunnen maken heeft de minderjarige er belang bij vóór dat tijdstip te weten in welke financiële positie hij verkeert. Om deze reden is de grens van de hoorplicht gelegd bij zestien jaren.

De Minister van Justitie,
A. Kosto